

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Non lauant manus. Illustriorum reddunt impij illi superbientes Christi & suorum gloriam, quibus velut Esau Iacob, deseruiunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

die turtore loquacior; ne sit efficiens lingua tua
Philosophicam quandam scripserat Spiritus S.
sententiam. *In ore fatuorum cor illorum; & in
corde sapientium os illorum.* q. d. Stulto sunt om-
nia idem, loqui & cogitare, & sicut cogitat sic
loquitur, & sicut loquitur sic cogitat, sine vlla
præmeditatione, inconsideratè, nec pendens,
vtrum quod dicit alteri noceat, aut prosit, nec
alium finem loquendi præ oculis habet quam
tantummodò loqui, sicut illi, quorum & cogitatio-
nes & verba erant inania. *Cogitauerunt & locu-
ti sunt nequitiam.* Sapiens autem linguam habet
in corde; illam etenim non mouet, nisi primò
perpendat, quæ dicat, & finem, in quem hæc di-
cas, vtilitatemque & damnum, appendat inde
ornurum.

Notat Fluius, quòd natura duas linguas in-
teruit venas: vnam quæ tendit ad cor, alteram,
quæ ad cerebrum, mirabili officio quo disponat
vt id quod est cordis absconditum, lecreto, il-
lud lingua non reuelat, nisi priùs illud intelle-
ctus trutinat, matureque ratio perpendit: si-
nem primò considerans his intentum, secundò
circumstantias veritatis occasionis, scandali, in-
famie securitatis. *Vo bis iuis facito, sicut enim,* mo-
net te Spiritus S. vt illa ponderes attentius, quæ
ipsum aurum: quod etenim aurum habet emolu-
mentum, hoc habere possunt verba detrimenti.
Attende ne foris labaris in lingua; sæpe namque
numero damnum est irreparabile. *Proterius infa-
nabilis in mortem.*

Hinc facinus illud admirabile proterus Apo-
stolici nostri P. S. Vincentij Ferrarenensis, proces-
sit Concionatur hic in foro D. Iohannis Valen-
ciae triginta millibus Auditoribus, offeritur illi
mulier, & infirma & à natiuitate muta. Fronti,
oriquæ eius impressit vir Sanctus S. Crucis sig-
num, interrogat, quid postulet. Dicit cæcis cla-
rè loquitur & articulat. Pa er mi: salutem pe-
to cori, oris panem quotidianum, linguaque so-
lutionem. Triapostulas (inquit ille) filia, duo
priora tibi Dominus concedat, at tertium mini-
mè non enim animæ tuæ conuenit saluti. Nof-
ce, si linguam haberes solutam, ita loquereris,
vt te ipsam æternum garrula condemnaret. Cor-
de tuo Dominum lauda, nec optes lingua so-
lutionem. Confellum dicens illa: tuis, Pater mi,
lubens patebo mandatis, obmutuit, nec vltra to-
tò vitæ tempore verbum potuit vllum effari, &
siluit O quam multis expediret, si Deus illis lo-
quendi nunquam concessit facultatem: Lapsus
est loquelæ insanabilis, & ob quem æternis
militi damnatur cruciatus: est enim dam-
Hieron. Baptit. de Linnæa Tom. II.

nū quod verbis infertur irreparabile. Tale quod-
dam est, quod Scriba & Pharisæi student, infe-
re Christo eiusque discipulis, sibi persuadentes,
quod per hoc illos apud vilem plebeculam, vt
bonorum morum, seniorumque traditionum
transgressores infamarent, & licet in illis, etiam
suo ipsorum iudicio non nisi vnicum inueniant
defectum, quòd manus non altuant; obijciunt
tamen vniuersaliter: *Transgreduntur traditiones
Seniorum:* Hæc malatum est linguarum condi-
tio, quia illud quod alter commisit, parum est
aut nihil, & contra illud obloquimur, quasi in
omnibus deliquisset.

§. 12. Non lauant manus. Illi, si iorem red-
dunt impij illi superbieus Christi & suo-
rum gloriam, quibus velut Esau Jacob, de-
seruiunt.

Quare, & vos transgredimini mandatum Dei, 35
propter traditionem vestram? En tibi culci-
tra quam proposuimus, quæ ad ignem
festinat, in illam se coniecit, flammam extinctu-
ra, & duo præfati patent effectus: quod euadat
ignis illustrior ac clarior, palea vero consumpta
& in cineres redacta. Primo per hoc claruit
Christus eiusque schola splendidior, ac honora-
bilior. Mea quidem opinione hoc ita Dominus
disposuit, vt mundo suæ classis discipulorum te-
stetur probetque sancti atem: nec arbitror Chri-
stum potuisse quid amplius in eiusdem adferre
iustificationem, illudque à Christo completum
Hæc vaticinium. *Ducam cæcos in viam, quam Ipsi. 42. 16.*
*nesciunt, & in semitis, quæ ignorauerunt, ambula-
re eos faciam: ponam tenebras coram eis in lucem.*
Ii finitæ conuenit Dei sapientie peruersorum,
vt cogitationibus, vt id, quod præcendit, perfici-
atur. Hoc ipsum Samuelis Anna mater ceci-
nit: *Deus scientiarum Dominus, & ipsi præparan- 1. Reg. 2.*
tur cogitationes. Animo concepit Caesar Augu-
stus superbissimus Imperator, in suæ celsitudi-
nis iactantiam, vt totius orbis Iustrum in retus,
quo conceptu sibi Deus præcælit, vt id quod
promiserat impletet, se nasciturum scilicet in
Bethleem: Cogitationibus infernalis auaritia Deus ma-
com mouetur Caiphas, totum que concilium; Ierum v-
illis autem eorumque diabolicis actionibus, titur pro-
nec non inferri prepositus vitur Deus, qui-
bus id eodè intendebat, reueretur. mundi to-
ad bonu.
tius intelligo redemptionem. Ita tibi licebit ho-
die dicere. Vides Pharisæos à Hierosolymis
profectos in Christum eiusque discipulos ad-
M m m uerfa

Matr. 15.

(a) *Vna
purenā
de caly
canto.*

uerfarios, obsecratos malitia, hoc nomen nomine à Christo compellantur: dum ait: *Sinite illos quia cæci sunt, & dices: cæcorum.* En qua es progrediantur illos igitur. *Ducam in viam quā nesciunt.* Ex eo ipso quod ipsi præcedunt, & cogitant argumentum educit Christus (a) irrefragabile, id est ex calce & lapide, id est fortissimè lux arque Apostolorum sanctitatis. Quia de illis constat euidèter, quod sedula sinceritate perpendunt opera, verba, negotia, actiones, illaque summā scrutati sunt diligentia illi ipsi, qui nudi censentur oculi, qui oculos habebant lyncæos, quibus aliorum defectus explorarent, qui hærentes Hierosolymis vsque ad vltimum Galilææ perspiciebant, illi qui inquirebant, & examinabant omnia, ea vero maxime, quæ Christum spectabant, quem oculis inuebat tur hostilibus. Et adhibita tam exactā diligentia nauatque inquisitione, nihil inuenient, suo iudicio peruersum, cum essent adeo scrupulosi teneraque conscientia, nisi hoc solum, quod discipuli panem illotis manducarent manibus: hoc ipsum effica per prælatus, quod de alio nullo essent crimine suspecti, de quo iussit potissimum insinulari, quod legis diuinæ haberentur obseruantissimi, quod eius omnia præcepta seruarent (numero scilicet quingenta octoginta tria) nullas alias ceremonias, quas sua Pharisæi inuenerant aut oritate.

36

Psal. 9.

Lib. 25.

Morc. 23.

Ita ut hæc exactā diligentia hoc ipsi confirmant argumentum, & ad hominem illa David verificetur sententia, tam difficilis explicatio. *Dum superbus impius, incenditur pauper, comprehenditur in consilijs, quibus cogitant.* Proprium hoc est eorum nomen, *Impi*, nomen (ut aduertit D. Gregor.) quo non quemlibet de grege sed peritum significat peccatorem, qui ex mera delinquit malitia, quocirca illo particulariter Spiritus S. diabolum hæreticūque compellat. Ecce quā inflati, quā turgidi veniant superbiā. *Superbus impius* Quo fastu, auctoritate, & arrogantia tumentes adsunt: ut populi superiores ad quos spectat ea quæ sunt virtutis & legis æmulari. Et quid rineret illo peragitur? *Incenditur pauper.* Pauperem sæpe nominat S. pagina Christum eiusque discipulos. Metaphoram sumit David, de carbonibus ignitis: quos si viri decem aut duodecim follibus raccederent inflatis, ea mente ut carbones extinguerent, eò sine dubio magis ac magis exardescerent, fierentque splendidiore.

Hoc agunt hodie superbi illi turgidi, approximant ut folles inflati, spiritu, ventoque super-

bia stantes, & intendunt carbones extinguere ardentem, Christum eiusque Apostolos. *Flate, flate* II. te perfridi luciores redderis carbones, atque illo statu, si perba vestra arrogantia, & calumnia, delectam quam exortam, extamque ad lucis Hierosolymitanis, luce meridiana clariùs patebit, viros illos sanctitate esse sanctitate præeminente, quodque in illis dicitur nullum sit furtum, ni illa perira, gula nulla, argenti nec vlli esse molestos, nulli inuincios, nihil in illis omni ex parte consideratis, esse dignum reprehensione, arque omnibus licet miramini manibus, aliud nihil reperietis nisi panem illotis manducasse manibus. Quod esse potest fortius in religioso sanctitatis argumentum, quam si consideratis omnibus quæ loquuntur, agit, negotiatur, nihil aliud inueniatur quam quod sordidam lecerantve gerat tunicam: Quod dari potest efficacius de clericis, pietate testimonium, quam si ad trutinam renouata vitæ eius, actionibus negotijs, egressibus & ingressibus, nihil aliud in eo carpatur, quam quod semel manu benedictum (vulgo) sinistra manu abstergerit. Hoc proprium est peccatoribus, dum contra viros sanctissimos insurgunt, illos reddant illustriores, eorumque sanctitatem omnibus patentiorum.

Dignus ille est ingenio D. Augustini Tractatus que verba Prophetæ declarat: *Contaminauerunt testamentum eius dicitur sicut ab ira vultu illius, & appropinquauit cor illius.* Quæ aliis expendimus Alijs quoque Rex & Prophetæ vitibus: *Congregatio taurorum in vacca popularum* ut excludant eos qui probati sunt argento. Illis declarat Prophetæ verbis (inquit D. August.) differtentiam tonies reperiunt, & à multis propositam, cur Deus qui tantopere suos diligit seruos, & exhorret peccatores, permittat cur hi insurgant in illos, illos infamem, in populo deprimant, quo illos non minimè affligunt mortuaria, Nostim quare? Ut tanto fiat illorum orbis sanctitas illustrior, omnibusque constet eorum pietas, ac merita virtutum, nec non omnium oculis luce clariùs innotescant. Verū est, non contradicō (inquit) Deum permittere sepius, quod mali prospera gaudeant fortuna, primas obtineant dignitates, populum regant, quique totam hanc in Sanctos committant ingratam potestatem.

Hoc concinnis verbis ac hieroglyphicis expressit David, simbolo taurorum ferocium qui inter vaccas versatur. Tauri sunt, qui sunt tantum passionis impetu dirigitur, & ut tales luce & illinc

illinc oculo ferunt oculis, nullo habito bonorum respectu, nulla humilium æstimatione, nulla pauperum compassione: obambulant illi, Inter vacuas populorum. Quas dixit vacuas Anis seductibiles. Ad quid, oro, permittis hoc Domine mihi: videtur atrox in tuos hanc esse crudelitatem? Nulla est omnino, sed magna misericordia. Hoc ceterim agis: Ut excludantur eis, qui probantur sunt argenti. Noueris (inquit D. August.) quod verbum illud Excludere, proprie significet opus eleuatum varijs elatis gratum figuris, quales formant aurifices, quando insignes educunt formas altiores, illæ namque ceteris præcellunt, & in argenteo, vel auro, vase pulchrius eminent, vade & in arte aurificia vocantur illi excludores, qui varias & elatas excavant imagerie, aut malleorum ictibus, aut opere fusorio. Excludantur dicitur, id est emineant, appareant, vnde & dicuntur in arte argentiaria excludores, id est, qui de confusione masse nouerunt formam vasis, exprime. Habes hic cut permittat Deus, quod in populum peruersi potestate præfulgeant, & omnia hæc conuertant ut tauri, qui iustos cornibus percitant, ut hoc modo figuræ educantur insignes, appareant, itaque eminent, ut opus excludorium in ipsis Dei electis, qui velut argentum electum, aurumque primum effulget, quatenus per hoc appareat, pateatque eorum humilitas, innocentia, fidei puritas, examinata seruentisque charitas, animi robur, mundi despectus, & quidquid in illis latet vigetque pietatis. Vide inquit, quod illud ipsum mysterium iam conspexerit D. Augustinus: Hunc sensum obsecramus, videte, quem admodum in lucem excludat Apostolus. Oportet, inquit, heretico esse, ut qui probati sunt, manifesti fiant inter eos. Hoc quod David ait: Excludant, dicit Apostolus: Manifesti fiant: quid est manifesti fiant excludantur. Hoc modo in forum lucemque lateris sanctitas excluditur, & quæ non appareret interius iam probata, examinata & verificata præfulget externis.

Maximam gaudebat Iob, licet foris non apparerent, sanctitate. Vult Deus toti pateat mundo, diabolo locum cedit impio, ut rabiidam suam inflatus superbia, carbonem hunc perferret ignitum: conatus extinguere, modo ex hac, modo ex altera suffragante parte, quod inde prodijt, hoc fuit adeo sanctitas eius probata, cognitaque resplenduit, ut ipse diabolus vel inuitus eam fuerit confessus, seque fugiens ostenderit esse superatum. Quid infernales illi effecerunt exercitus, iniquitatis suæ solibus armati suffragando in B. Antonium? Hoc hic omnibus moliti sunt in virum

illustrem, ut referre D. Athanasio in vita B. Antonij: omnes illi postmodum, audio solum D. Antonij nomine fugam capesserent, animoque laboreretur. Quid egit superbus Valerianus D. Laurentij fidem conatus obscurare? per hoc tam illustis claruit, ut sanctitatis eius splendor per mundum pateret vniversum: Flammis, quas per tulit, mundum illuminavit vniversum. scribit D. D. August. Hoc idem in omnibus manifestum est Martyribus. His suum fundavit D. Chrysost. argumentum, in exilium deportatus, amico suo Cyriaco scribens, qui & ipse in exilium discedebat: Quid agere potest in me, quærit Imperatrix? quidquid molita fuerit in manus mihi cedet emolumentum, illustrioremque gloriam de quibus alias fufius agemus.

Ex hac doctrina declarat D. August. illorum impletionem verborum, quæ Domini Rebecke dixit, duobus geminis prægnanti Iacob & Esau: Maior seruiet minori. Qua ratione maior minori seruiet, nisi persequendo? Nihil ita curauit Esau, natu maior, quam ut Iacob minore nem persequeretur. Si nihil egit aliud qua ratione minori Iacob seruiet? Hoc fuit, illi seruire, quia quidquid in iustum molitur mali malus, in manus terdit iusti emolumentum, sibi vero, non in illo, nocet peccator. Expositionem composuit D. Ambr. elegatem in ps. 35. ut autem prima psalmiti verba perpendat, supponit ordinem à David seruari mirabilem: describitur etenim iustum, primo describit peccatorem: ut enim vnum contrarium sciamus, describimus alterum. Vnde liquet, inquit quod David anterior omnibus philosophis gentilibus, qui methodum regulæque componendi tradiderunt ipsis magistis inter eos sapientioribus, præceptor effulserit sapientior. Quis dubitet longe antiorè David Platonis fuisse temporibus: quem non solum magister eius, sed nec aut quidem auorum eius videre potuerunt. Cum ille in principio fuerit regni Iudæorum, quod per innumera annorum curricula propagatum est, iste post tempora captiuitatis, quibus regnum gentis eius iam fuerat dissolutum. Ergo ipse, qui tenet in omnes secularis sapientia principatum, cum diceret, non posse formam iustitiæ comprehendam, nisi ante discutiendam iniustitiæ seriem putauisset, exemplum attulit quod ij, qui velint aurum quære, prius se luto obliniant. Grauis lauroque digna sententia. Quod à nostris quoque prius dictum esse non dubitè est. Iam enim Rex David malignos Iuri descripsit simbolo: Cui scriptum sit, ut luto plateam delibocet. Et vere luto, quia eos inquinant, qui sibi appropinquarunt. Exorditur ergo, David delineare peccatorem.

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

totem & principium supponit egregium, quod
quidquid molitur in iustum, in seipsum hoc
mohatur, & quidquid cogitat, intendit, ordi-
tur, in proprium hoc agit inficius detrimen-
tum.

VI.

Pecca- Dixit iniustus, ut delinquat in semetipso. Opus
tor iu- suum, scelus suum proponit sibi peccator pera-
stum gere, iustum persequendo, & quidquid poterit in
perfe- eum moliendo (hoc namque inter cetera pec-
quedo, catoris opera illi propria vnum esse perhibetur.)
sibi Noneris omnia illi officere. Sequitur D. Am-
bro- brosius lectionem, quæ sic habet. Dixit iniustus,
sto ut delinquat sibi. Illud (Dixit) idem est ac si di-
nocet. cat, statuit, suam contra iustum explete libidi-
Psf. nem, suæ satisfacere voluptati, & omnia vergit
in sumptius nocumentum. q. d. inquit D. Ambro-
sius. Iniustus sibi delinquit. O sententia, quâ nulla sa-
pientior, altior nulla, veræ cœlestisque philoso-
phiæ. Nihil hæc sententia subitinius dictum arbi-
tror. Graues scripserunt philosophi sententias, at
nulla illarum huc accedit. Multa præclata tra-
diderunt documenta, at hoc omnibus laudatur

D. Am.

esse superius. In illis quis sapientiam saculi vendi-
carunt nihil tale legi, nihil tale cognoui. Nec mi-
rum quandoquidem illi humano ingenio locuti
sunt, hoc insudat spiritus Dei spiritus veritatis.

Admiranda doctrina, tanto diligentius per-
pendenda, quanto S. paginæ documenta, huma-
nâ philosophiâ excellentiora. Quanto au-
tem altiozem continet doctrinam sapientis do-
ctoris, que documentum, quem spiritus S. illu-
stravit, quam Seneca vel Platonis argumenta?
Perpende quam succinctè cœlestem proferat
philosophiam. Iniustus sibi delinquit, sibi gene-
rat vulnera se ipse confodit. Congruenter voca-
vit Pharisæos D. Ioannes Christi præcursor ge-
nimina viperarum; quia quidquid suis concu-
piunt visceribus, sibi nocet mortaliter. Peior se-
pente peccator: illius enim venenum aliis offi-
cit. Serpens alijs infundit venenum, iniustus sibi, in
eum enim refunditur, quod effuderit. Opposito

D. Am.

modo vit iustus. Iusti vita fructuosa alijs sibi dul-
cis, Dicit enim Salomon fili, si sapiens eris, tibi sa-
piens eris, & proximo. Si autem malus euaseris,
solum tibi erunt mala. Ita legit D. Ambrosius. viti
iusti in eo quod agunt, alijs sibi que proficiunt.
Hæc est quam credimus, Sanctorum communio.
Porro peruersius quisque in eo quod malefacit,
seipsum perdit. Quantum non bonum præstitit
D. Vincentio Daclanus, ut ipse tyranno fate-
batur. Agis ex meo desiderio, mihi in anima lu-
cium. Idem expendit D. Gregorius de Hermene-
negildo: quod in eius carne hoc ageret carni-

sex, quod optabat, scilicet carnem supplicis
penitentie mortificaret.

Iniustus sibi delinquit iusto vero prodest
quàm maximè dum illam persequitur. Si elisor
fueris, solus portabis malum. Si fueris iustitiam
tor, & te alteri nocere tibi perluades, falleris, tu
iple es, in cuius humeros omne corruit detri-
mentum. Probat hoc Doctor sanctus exemplo
Cain in ipsum etenim pecna cecidit homicidij.
Quam enim adhuc à Domino pœna cessaret, ter-
quebat eum suorum conscientia peccatorum, late-
bat miser, tremens & timens, & cum adhuc per-
cussor deesset ipsa se iniusti vita cruciabat. h. d. rem
illud exponit Davidis: Peccatum meum contra
me est semper. An ergo non Vriam, non Iechi
Bethsabee? Non laetit, sed seipsum vulnerauit.
Oscenditur enim nobis vltixæ iustri imago peccati,
nec quietum esse reum permittit. Itaque dum ora-
mus peccatum offunditur, ubi somnus sensum corpo-
ris relaxauerit, peccatum recurrens. Semper vobis er-
ror tanquam malus exactor occurrit, vel tanquam
improbus fenerator, conueniens debitorem. Unde Do-
minus ait: qui facit peccatum, seruus est peccati.
Iniquitas velut plumbeo talento, ut scriptura testi-
ficatur conscientiam grauatur, meritoque David ait,
sicut onus graue grauata sunt super me. En tibi
Et solus portabis malum. Et Salomon sicut vna
cerba dentibus, & sumus oculis, ita iniquitas om-
nibus videntibus ea. Itaque qui peccat, delinquit si-
bi, qua pretiosa sunt, eripit.

illi soli damnum, utilitas autem & fructus e-
lecto, quem persequitur, quidquid enim contra
iustum machinatur, iusto vergit in salutem, sibi
damnum omne conquirat, & optime dixit in
tertio celo doctus D. Paulus: Diligentibus Deum
omnia cooperantur in bonum. Quomodo maior ser-
uis minor: quo inquis ordine: vilo vti que, quo mali
seruiunt bonis, non vti que obsequendo, sed per-
sequendo quomodo lime & valles auro, quomodo
mola seruiunt tritico, quomodo panibus coquendis
fornalia, quomodo in fornace aurificis palea, seruit
auro, ubi palea comburitur, aurum probatur, ait
Doctor pius & egregius.

Num potuit (inquit) Herodes maiori in re
liqua deuincite innocentes obsequio regnorum
licet heredes institueret, quam illos pro Christi
nomine trucidando, sicut & trucidauit: Ecce pro-
fanus hostis nunquam beatis paruulis tantum pro-
desse potuisset obsequio, quantum profuit odio D. D. Ave-
Aug. Num aliquid D. Lau. gratius præstare po-
tuisset valerianus, quam illud quod repta per-
fecit, craticula imponens ignitæ comburendi, ad quod
in qua hilatis exclamabat: Infelix hoc est quod
semper

semper optant, & votis omnibus exquisiti: Si verus Dei seruus es, & in eius amore carbunculus ignitus, quidquid contra te peruersi molirentur, status esset & ventus quo feruentius accendereris. Exiguæ virtutis es candela, tenuis ex te assurgit flamma, vnde ad quemlibet contra te spirantem flatum ventumque præfocatur. Christum caput nostrum eiusque Apostolos intueri, qui violentis adeo ac furentibus flatibus, illis de pectoribus exortis, quæ folles erant prætumida superbia inflati, clariore lucent & splendidiore: virtus eorum omnibus notior, sanctitas confirmatior, ea diligenti namque studio, totisque manibus examinata, ac circumspicte, nihil reprehensione dignum inuenitur.

VII. Nec hoc solum, sed & ipsa culicra comburitur, suffiataque confunduntur, suisque laqueis comprehensæ venatores. *Comprehenduntur in consilijs quibus cogitant*, quia suis ipsos argumentis conuictos Christus constringit, pedisque manibusque colligatos. Obijciunt illi non tolerandos esse discipulos, vt seniorum transgressores traditionum, vter pluris æstimandus, Deus an vestri seniores? vter maiori pollet auctoritate, traditio seniorum, vestris firmata consuetudinibus: vel Dei lex, ipsius Dei digito conscripta? si peccatum sit illorum transgredi traditiones, quale, precor, erit ipsius Dei transgredi constitutiones? Hoc vos agitis, huius vos rei transgressionis, vnde patet, & vestram iniquam esse traditionem, vosque sceleratos.

VIII. Quam ad vnguem hic illud impletur sponsi. *Capite nobis vulpes parvulus: quia dicitur moluntur vineam vineam nostram floruit.* Vulpes animal est versipelle, rodendi que vineis studiosissimum. Dum florent, illas ingreditur, & luxuriantibus se contegens palmitibus, illorum paulatim erodit decerpitque substantiam, Vineam Christi, nepe Ecclesia, in eius exorta est Apostolis, & suorum classe discipulorum. Illa florere cepit sanctitate, virtute, potestate faciendi miracula, prædicatione Evangelij, vitæ integritate, mortumque puritati commendabilis. En quales accedunt vulpes illæ, ceremoniarum ac traditionum folijs pampinisque contextæ? qui illos vadisset a fluita vulpina versipelles, non paucis gressu, Christum a cedere, fronte rugosa, supercilijs circumflexis aperis oculis, contritis labijs, elata voce, commoto capite, erectis contractisque humeris, brachiorum motibus admirabiles, manus dilatas circumagentes: Domine, nostri prædecessores, à multis sæculis, nobis multo meliores, magna celebres pietate, prudentia,

zeleque multo commendabiles, nostræ salutis æmuli, leges nobis præscripserunt, quas perpetua & interrupta consuetudo firmavit quibus religionem statumque nostrum integrum saluumque conseruamus, & licet omnibus eas seruari contineat, maxime tamen ijs, qui vitam proficiunt, vt tui discipuli, sanctiore illi, quod illis faciendum incumbit perfectius, faciunt imperfectius, & quod melius, hoc peius. O vos perfidos, qui communi manu menteque conuenitis in eum, qui vos intus & in cure nouit, probius multo quam ipsi vesiplos. Vulpes estis. Nisi astuti conspirastis? Cum triginta vno die venatu sumperit Samson, igneque consumperit, & vos similiter nullo capiet negotio. Samsonne maior vosque comburet: *Quare & vos transgredimini mandatum Dei?* Accedit vxor regis Hieroboam, Iarvata, prophetam Ahiam delusura: nam opinabatur, quod mutato habitu illam propheta non agnosceret, vnde quàm primum ingrediens sensit sonitum, exclamavit illi vates: *Ingredero 3. Reg. 14. vxor Iarobeam: quare aliuante esse similes? ego 14. 6. autem missus sum ad te durus nuntius. Probe vos noui, traditores, qui Iarvati conuenistis ait Dominus: Hypocrita.* Nomen hypocrita, personam indicat comædi, qui cum sit alius, alterum refert, inquit D. Augustin. Hypocrita, tragædi lib. 2. ad presentantes illos, qui tales non estis, virtutis ostenditis signum, zelumque religionis, estis mini in autem impij, factilegi, malitiosi vnium ore promissis fertis, & aliud corde concepistis: *Hypocrita bene c. 2. Ser. prophetauit de vobis Isaias, dicens populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longe est à me temp. 59. de* *Quæ. Vna statera vana vestris appendite traditiones in altera verò grauissimam Dei legem, & modo videamus, vter è duobus sit reprehensione dignus an mei discipuli, ob transgressas seniorum traditiones, an vos ob transgressa Dei præcepta.*

S. 13. Quare & vos transgredimini &c. Sunt illi fumigantes Isaiæ traditiones, illos Echy perterret Christus, vt olim Ægyptius.

Quare & vos transgredimini mandatum Dei ad propheta traditiones vestras? En tibi completam Christi victoriam, quam eminenter cytharæ suæ pulsu diuinus ille musicus celebravit: *Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius, Psa. 67. & sicut defecit succus, deficiant.* Hoc possumus clarius exponere per historiam quam S. nobis litteræ referunt de duobus potentissimis Regibus,